

IA-avtalen 2019-2022

Tillitsvalgtes rolle i arbeidet med IA-avtalen

Hege Herø

05.12.19

Premisser for ny IA-avtale

- **Virkemidlene skal tilbys hele arbeidslivet**
  - **Fjerning av begrepet IA-virksomhet, standard samarbeidsavtale og eksklusive virkemidler**
- Omprioritering innenfor eksisterende rammer
  - Fjerning av forebyggings- og tilretteleggings-tilskuddet
- Inkludering "utenfra og inn" skjer primært gjennom Inkluderingsdugnaden
  - Men IA-avtalen skal uansett bidra til å fremme inkludering på arbeidsplassen

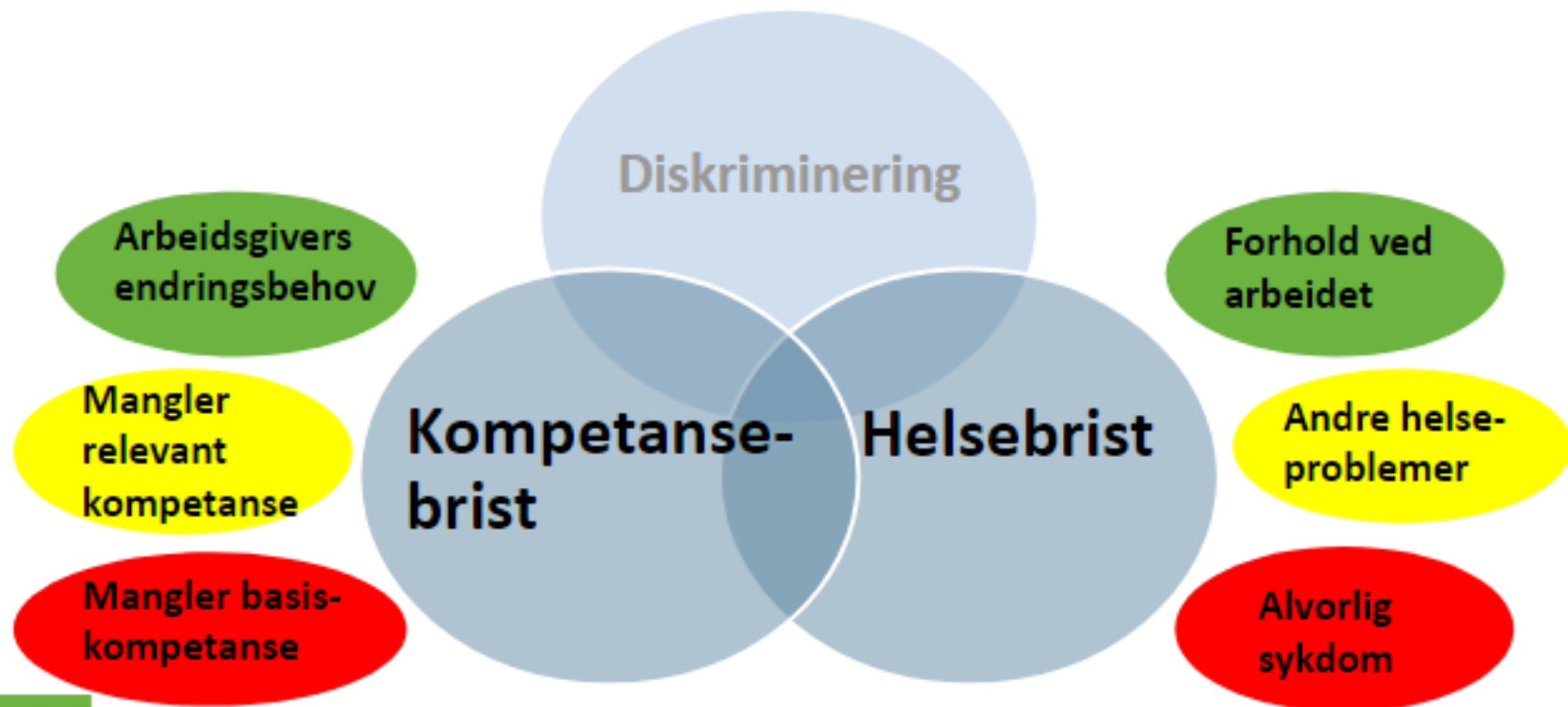
Arbeidsplassen i sentrum

IA-avtalens innsatsområder, organisering og virkemidler skal støtte arbeidet som ledere, **tillitsvalgte**, verneombud og ansatte gjør i den enkelte virksomhet.

- Det handler om godt forebyggende arbeidsmiljø- og sykefraværarbeid
  - men også om å være tidlig ute med
- Kartlegging, drøfting og innsats for kompetanseheving

Inkludering eller ekskludering?

Et helhetlig samarbeid

- Et godt samarbeid mellom partene, både trepartssamarbeid på samfunnsnivå og **toppartssamarbeid på arbeidsplassene**, er det viktigste verktøyet i inkluderingsarbeidet.
- IA-avtalen må sees i sammenheng med øvrige prosesser som omhandler kompetanse, sysselsetting og inkludering.
- IA-avtalens viktigste bidrag i denne helheten er **felles innsats fra partene på arbeidsplassen** for å forebygge sykefravær og frafall og fremme inkludering.

Sjekklister for lokalt IA-arbeid

- Hjelpemiddel utviklet av YS' IA-forum
- Sjekklister til intern oppfølging av IA-avtalen og som forberedelse til eventuelle drøftinger med arbeidsgiver
- Info om avtalens innsatsområder og lenker til informasjon og inspirasjon
- <https://ys.no/ys-jobber-med/arbeidsmarked-og-velferd/inkluderende-arbeidsliv/>

Lokalt samarbeid om IA

- I tillegg til selve IA-avtalen gir **arbeidsmiljøloven**, **folketrygdloven** og **tariffavtalene** rettigheter og plikter i forhold til dette arbeidet.
- Dersom arbeidsgiver ikke inviterer til samarbeid og dialog om dette kan tillitsvalgte kreve **drøftinger** rundt temaet.

Sjekklistens spørsmål

- Har dere hatt møter om IA med ledelsen etter at ny IA-avtale ble inngått?
- Har dere en lokal samarbeidsavtale for IA-arbeidet?
- Har dere felles opplæring om temaene for arbeidsgivere, tillitsvalgte og verneombudene?
- Er ansatte og ledere kjent med avtalens formål og forpliktelser?

Forebyggende arbeidsmiljø

Arbeidsmiljø = hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet.

Arbeidsprosessene må forebygge overbelastning og ivareta arbeidstakernes fysiske og psykiske helse.

- Har dere kartlagt fysiske og psykososiale risikofaktorer på arbeidsplassen deres?
- Vet dere hvor dere kan hente informasjon og inspirasjon til forebyggingsarbeidet?

Sykefravær og frafall

Den nye IA-avtalen har et spesielt fokus på lange og/eller hyppig gjentakende sykefravær.

- Samarbeider dere med arbeidsgiver om forebygging av sykefravær og frafall?
- Har dere satt felles mål for reduksjon av det totale sykefraværet i virksomheten?
- Er formålet med sykefraværsarbeidet kjent for alle ansatte?

Sykefravær og frafall

- Har dere utvidet rett til egenmelding ved korte sykefravær?
- Har dere oversikt over mulighetene for tilrettelegging og andre støttende tiltak for å forebygge og redusere sykefravær og frafall?
- Vet dere hva NAV kan tilby av tiltak, hjelpemidler og andre ordninger for tilrettelegging?
- Er dere kjent med omfanget av arbeidsgivers tilretteleggingsplikt?

Drøftinger om IA

Aktuelle temaer:

- Hvordan er arbeidsmiljøet hos oss?
- Er arbeidsprosessene organisert på en hensiktsmessig måte?
- Blir alle ansatte involvert i forbedrings- og utviklingsarbeidet?
- Er de psykososiale forholdene gode nok til at folk trives på jobb?

Drøftinger om IA

Aktuelle temaer:

- Hvordan er sykefraværet hos oss?
- Hvor mye av sykefraværet handler om arbeidsforholdene?
- Gjør vi nok i forhold til forebygging av sykefravær og frafall?
- Har vi bevissthet rundt stress og rollekonflikter som kan oppstå i arbeidet, f.eks. når vi jobber med pasienter eller kunder?

Drøftinger om IA

Aktuelle temaer:

- ❑ Får ansatte med behov for tilrettelegging den bistanden de trenger for å kunne utføre arbeidet sitt? (ref. [arbeidsmiljølovens § 4-6](#))
- ❑ Skal vi inngå en lokal samarbeidsavtale om hvordan virksomheten og de tillitsvalgte kan bidra til et mer inkluderende arbeidsliv?
- ❑ Skal vi videreføre/innføre utvidet egenmelding ved korte sykefravær, ref. ordningen i forrige IA-periode? (ny plikt til drøfting i [folketrygdlovens § 8-24](#))

Forpliktelser for partene

- Opplæring av tillitsvalgte i forebyggende arbeidsmiljøarbeid
- Fokus på sykefravær og frafall
- Dokumentert dialog mellom partene lokalt
- Drøftinger om utvidet egenmelding

Muligheter for partene

- Bransjeprogrammer
  - Aktiv deltakelse i programmer
  - Kunnskapsoverføring til andre områder
- Ny satsing på arbeidsmiljø
  - Bedre kunnskapsgrunnlag
  - Bedre verktøy for virksomhetene og de tillitsvalgte

YS' IA-gruppe på Facebook

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

Bli medlem i Facebook-gruppen

YS Inkluderende arbeidsliv

<https://www.facebook.com/groups/659961504068474/>

Takk for meg!

Hege Herø

hh@ys.no

90 72 43 74

www.ys.no

